

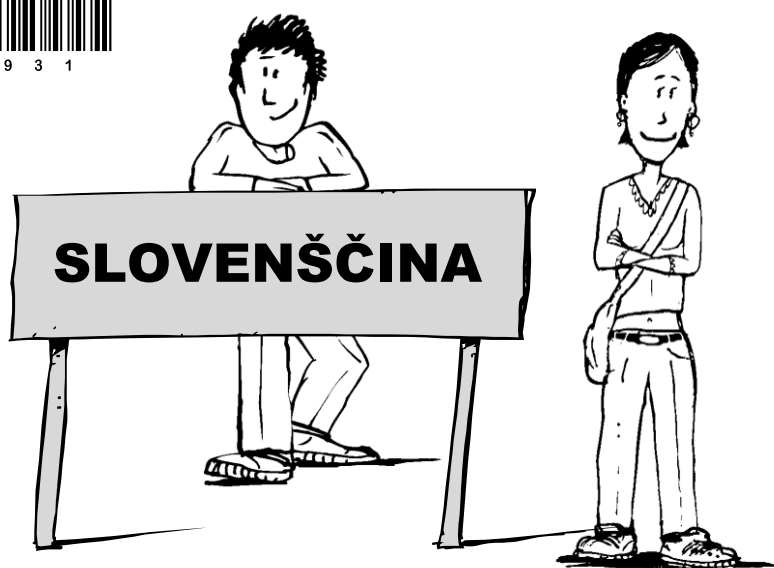

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

N 1 6 1 1 0 9 3 1

9.
razred

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Petek, 6. maj 2016 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj priloge, na katerih sta besedili 1 in 2. Nato pazljivo preberi navodilo posamezne naloge in jo reši. Pri reševanju nalog v prvem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 1.

Pri reševanju nalog v drugem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 2.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predviden prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo in v skladu s pravopisnimi pravili. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Ta preizkus ima 20 strani, od tega 4 prazne.

PRILOGA 1

1

Besedilo 1

Marjeta Zorec: Popotovanje k Trubarju

Svet okoli Rašice je bil obljuden v začetku 12. stoletja. Na križišču trgovskih in krošnjarskih poti proti Kočevju in Reki je Rašica postala pomembno prometno in gospodarsko središče. Leta 1332 se omenja grajski mlin. To je današnji Temkov mlin.

V 14. in 15. stoletju so imeli Turjačani ob vodi Rašici številne fužine in plavže za železovo rudo, zato so Rašico imenovali tudi Fužinščica. Turjaško železo je bilo v Benetkah zelo cenjeno. Domačini so bili razgledani. Ukvarjali so se s tovorjenjem in krošnjarjenjem suhe robe, vina in medu. Kraj je imel tudi mitnico.

Temkov mlin je bil nizek in temačen. Po žetvi je ropotal noč in dan, na pomlad se je začel ustavljati, poleti je zastal. Mlin je dihal in živel z vaščani. Ljudje so vanj prinašali mlet žito.

Prvi Trobar na Rašici je v urbarskih zapisih omenjen l. 1482. Bil je mlinar. Priimek pa kaže, da je bil kak trobar, morda graščinski trobec, klicar, ki se je preživiljal s trobo ali trobljo. Tu, v mlinu, se je Trobarju in njegovi ženi Jeri rodil Primož. Pisalo se je leto 1508.

Slika: Mlin je na Trubarjevi domačiji najstarejši objekt.

(Prirejeno po: Marjeta Zorec, Popotovanje k Trubarju, Galeb: mladinska revija, Zadruga Novi Matajur, Čedad 2008.)

Slovar:

obljuden – naseljen, poseljen

mitnica – manjši prostor za pobiranje davka

Trobar – prvotni zapis priimka Trubar

urbar – knjiga s seznamom dohodkov zemljiškega gospoda od podložnikov

troba – preprosto glasbilo, v katero se piha

(Vir slike: <http://www2.bts.si/novica.php?pid=142>. Pridobljeno: 7. 1. 2016.)

PRILOGA 2

2

Besedilo 2

Miro Gavran

DRZNA ZAMISEL

Dva enajstletna dečka, sošolca in prijatelja, Peter in Jure se gresta ljubezenskega posrednika. Peter živi z mamo in si preko oglasov neuspešno išče očeta, Jure, ki odrašča z očetom, pa sanja o mami. Dečka nekega dne spoznata, da se razumeta tako dobro, kot bi bila brata. Toda da bi to tudi dejansko postala, bi se morala njuna mati in oče poročiti. Tri dni sta razmišljala, kako bi spoznala starše med sabo, da bi bilo to kot po naključju in spontano.

V sredo v glavnem odmoru je Jure na šolskem hodniku prišel k meni in rekel.

»Fant, imam super idejo.«

»Kakšno idejo?«

»Kako bi se najina oče in mama spoznala in zbližala. Samo ta zamisel je zelo nevarna in nerodna za naju.«

»Saj veš, da se nikoli v življenju nisem bal nevarnosti,« sem rekel z drhtečim glasom in se bal, kaj bo Jure predlagal.

»Poglej, padlo mi je na pamet, da bi midva tukaj v šoli morala napraviti neko veliko neumnost, tako veliko, da bi zaradi nje razrednik poklical najine starše na pogovor, pod nujno in takoj.«

»Ampak on to počne samo pri najslabših učencih, če res hudo zamočijo,« sem rekel.

»To bo strašno. Razen, če se bojiš?« me je vzpodbujal Jure.

»Kdo, jaz?! Kaj ti je, jaz sem pogumen za dva. Poleg tega sem pripravljen napraviti kar koli, da se najina mama in oče srečata.«

»In da bi ju zbližale iste težave. Težave pa bosta imela zaradi naju,« je s skrivnostnim glasom rekel Jure.

»Daj, povej že, kakšna je tvoja ideja.«

»Moja ideja je, da bi midva, tako da bi naju vsi videli, med odmorom stopila v sosednji razred in vrgla pod klopi dve petardi, zaradi katerih bi grmelo po vsej šoli.«

OBRNI LIST.

I. DEL

Preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Kdo je Marjeta Zorec? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

2. Kateri je najstarejši objekt na Trubarjevi domačiji? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

3. Katerega leta se omenja grajski mlin? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Leta 2015.
- B Leta 1900.
- C Leta 1332.
- D Leta 1223.

(1 točka)

7. Obkroži črko pred dvema pravilnima nadaljevanjema trditve.

Rašica je bila v začetku 12. stoletja

- A pomembno romarsko in versko središče.
- B na križišču trgovskih in krošnjarskih poti.
- C pomembno vinogradniško in sadjarsko območje.
- D pomembno prometno in gospodarsko središče.
- E znana po reji konj in drobnice.

(2 točki)

8. Temkov mlin ni deloval vse leto.

a) Kdaj je mlin ropotal noč in dan? Odgovor napiši na črto.

b) Kdaj je mlin zastal? Odgovor napiši na črto.

(2 točki)

9. Kaj je želela avtorica povedati z besedno zvezo, da je Temkov mlin dihal in živel z vaščani? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Da je bil v Rašici svež zrak.
- B Vaščani so bili povezani z mlinom.
- C Vaščani so živeli v Temkovem mlinu.
- D Vaščani so imeli v mlinu dihalne vaje.

(1 točka)

13. Iz korena ZID tvori tri besede iste besedne družine. Besede napiši na črte.

(3 točke)

OBRNI LIST.

(Vir slike pri nalogi 14: https://www.google.si/search?q=pobarvanka&biw=1024&bih=625&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjn1Sb1JfKAhXMISwKHWWh9CP0Q_AUIBigB#tbm=isch&q=drawings&imgrc=seAervpESpgekM%3A. Pridobljeno: 7. 1. 2016.)

1

14. V najmanj sedmih povedih opiši sliko. Opiši zunanost, lego in namembnost stavbe. Opis naj bo smiselno povezan. Opis napiši na črte.

(4 točke)

II. DEL**Preberi besedilo 2 in reši naloge.**

1. Kdo je Miro Gavran? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

2. Kdo sta glavna junaka zgodbe? Njuni imeni napiši na črti.

(1 točka)

3. Ali so spodnje trditve glede na besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI. Če trditev ni pravilna, obkroži NE DRŽI.

Dečka sta bila brata.	DRŽI	NE DRŽI
Dečka sta želela spoznati starše med seboj.	DRŽI	NE DRŽI
Starši so se spoznali po oglasih.	DRŽI	NE DRŽI
Dečka sta bila ljubezenska posrednika.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

7. Na črti napiši manjkajoča dogodka glede na besedilo.

1. dogodek: Dečka sta v odmoru priletela v 6. b razred.

2. dogodek: _____

3. dogodek: Slišala se je eksplozija.

4. dogodek: _____

5. dogodek: Vsa šola je bila na nogah.

(2 točki)

8. Za vsako osebo v besedilu je značilna določena lastnost.
K osebi (osebam) na črto pripiši številko najbolj ustrezne lastnosti.

OSEBE:

_____ deklice

_____ ravnatelj

_____ Jure

LASTNOSTI:

1 jezen

2 prijazen

3 pogumen

4 neroden

5 prestrašen

6 ljubosumen

(3 točke)

N 1 6 1 1 0 9 3 1 1 7

10. V najmanj sedmih povedih na črte napiši srečen konec zgodbe, potem ko se je načrt dečkov, da se starša spoznata, uresničil.

(3 točke)

Skupno število točk: 50

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

N 1 6 1 1 0 9 3 1 1 9

Prazna stran

